

GHANA

Historik	<p>Det er mere end 350 år siden, at det første danske skib ankrede op ud for Accra på Guinea-kysten, som det dengang blev kaldt. I 1661 stod Christiansborg, det danske hovedfort, færdigt. Formålet var handel med bl.a. guld og elfenben og – senere – slaver. I 1850 blev de danske besiddelser solgt til England. I 1958, året efter Ghanas uafhængighed, blev det officielle udviklingssamarbejde indledt. I 1961 blev en dansk ambassade åbnet i Accra men lukket igen i 1983 pga. den politiske udvikling. Ghana blev i 1989 udpeget som programsamarbejdsland og i 1991 blev ambassaden genåbnet. Fra traditionel projektbistand har samarbejdet udviklet sig betydeligt hen imod større volumen, stærk fokusering i indsatsen, vægt på koordinering med andre partnere og en høj grad af tilpasning til ghanesiske politikker og systemer.</p>
Sektorvalg/ fokusområder	<p>Landeprogrammet omfatter 3 sektorprogrammer, et tematisk program vedr. god regeringsførelse og generel budgetstøtte. Den primære modalitet er budgetstøtte.</p> <p><u>Decentralisering:</u> Budgetstøtte til udvalgte distrikters udviklingsplaner, kommunal kapacitetsopbygning, vand- og sanitetsforsyning og rehabilitering af biveje.</p> <p><u>Sundhed:</u> Sektorbudgetstøtte til Sundhedsministeriets 5-års plan, støtte til private non-profit sundhedsudbydere og til bekæmpelse af AIDS.</p> <p><u>Privatsektorudvikling:</u> Budgetstøtte til gennemførelse af regeringens privatsektorstrategi, etablering af efterspørgselsdrevet uddannelsesfond, udvikling af værdikæder i landbrugssektoren inkl. rådgivning og kreditfaciliteter.</p> <p><u>God regeringsførelse:</u> Kapacitetsopbygning i retsvæsenet og i Menneskerettigheds- og Ombudsmandsinstitutionen, styrkelse af civilsamfundet.</p> <p><u>Generel budgetstøtte</u> til gennemførelse af den ghanesiske udviklingsstrategi for privatsektordrevet vækst og beskæftigelse.</p>
Udviklingsbehov	<p>Selv om Ghana p.t. fremstår som vel nok det mest positive eksempel på de senere års udvikling i Afrika, er landet fortsat fattigt, med et betydeligt udviklingsunderskud. Det gælder næsten alle områder af samfundsudviklingen. Ghana vil sandsynligvis nå MDG1-målet om fattigdomsbekæmpelse i 2015. Indikatorerne for social udvikling er positive, men der er langt til, at undervisning og sundhed når blot en rimelig kvalitet målt med dagens internationale målestok. Selv om frihedsbegrebet klinger mere positivt i Ghana end i andre dele af Afrika, skal demokratiet konsolideres, uligheden reduceres og den offentlige sektor effektiviseres gennem reformer og kapacitetsopbygning.</p> <p>Erhvervsudvikling kræver mega-investeringer i infrastruktur, og markedsføring af Ghana som investeringsland vil kræve styrket fokus på god regeringsførelse, korruptionsbekæmpelse og kvalitetsuddannelse på alle niveauer. En ærlig partnerdialog vil være helt afgørende for at sikre den type bæredygtig udvikling.</p>
Relevans	<p>Danmark har et særdeles positivt omdømme i Ghana, ikke mindst som følge af en udviklingsindsats, der gennem 20 år har været trend-sættende for udviklingssamarbejde. Den danske indsats ligger i front i forhold til den internationale udviklingsdagsorden med vægning af harmonisering, afsæt i Ghanas udviklingsprioriteringer og kanalisering gennem eksisterende systemer. Det kræver en engageret dialog om de udviklingsmæssige prioriteringer og dokumentation af resultater. Landeprogrammet afspejler klart Ghanas prioriteringer, der vægter økonomisk vækst som en nødvendig forudsætning for job-</p>

	<p>skabelse og dermed bekæmpelse af fattigdom. Privatsektorprogrammet er her centralt med dets fokus på beskæftigelse i landbrugssektoren. Erhvervssektorstøtten drager danske virksomheder ind i Ghanas udviklingsproces, og bidrager dermed til konsolidering af det dansk-ghanesiske partnerskab på et fremtidigt grundlag, der ikke er baseret på udviklingsstøtte.</p>
Effekt og resultater	<p>I 1991/92 levede 52,7 % af Ghanas befolkning i fattigdom. I 2005/06 var andelen reduceret til 28,5 %. Resultaterne af udviklingssamarbejdet mellem Danmark og Ghana i omtrent samme periode blev i 2008 evalueret: ”<i>Samlet er det evalueringens vurdering, at det danske bidrag til Ghanas sociale og økonomiske udvikling i perioden 1990 til 2006 har været betragteligt. Indsatsen påskønnes også af Ghanas regering, andre donorer og civilsamfundet</i>”. Den ghanesiske regering og civilsamfundet har været inddraget i processen omkring Danidas nye udviklingsstrategi, og der er generelt konsensus omkring flere udviklingspolitiske hovedprioriteter bl.a. vigtigheden af privatsektordrevet økonomisk vækst og øgning i beskæftigelsen, hvor Danmark er en stærk partner i kraft af Privatsektorprogrammet, B2B-programmet, IFU's Ghana kontor og Blandede Kreditter. Også indenfor demokratisk deltagelse, god regeringsførelse og respekt for menneskerettigheder er Danmark en stærk partner med en høj profil som følge af vedholdende støtte til decentraliseringsprocessen såvel som til styrkelse af Menneskerettigheds- og Ombudsmandsinstitutionen, retsvæsenet, og andre uafhængige statslige institutioner og til civilsamfundet. Der er således gunstige betingelser for fortsatte resultater i udviklingssamarbejdet. De største risici (og potentialer) er pt. forbundet med Ghanas kommende status som (mindre) olieproducent: Risici for ”hollandsk syge” (markedsbaseret opskrivning af den lokale valutas værdi forårsaget af store valutaindtægter fra råvaresalg, med tab af international konkurrenceevne for forarbejdningsindustri – og dermed tab af arbejdspladser – til følge), for negligering af landbrugets behov, for udemokratisk udvikling efterhånden som indkomst fra naturressourceforvaltning fortrænger personskatter som vigtig finansieringskilde mm. De nævnte risici drøftes blandt udviklingspartnere, regering og i civilsamfundet.</p>
Donoroverblik	<p>Udviklingssamarbejdet med Ghana har været stigende de sidste 10 år og forventes at finansiere 36-37 % af det nationale budget i 2010 og 2011, hvorefter regeringen forventer et fald i både gave- og lånebistand. Olieindtægter indgår ikke i ovennævnte tal, men vil fra 2011 øge budgettet og dermed reducere udviklingsbistandens relative betydning. Danmark var blandt de 5 største ydere af gavebistand i perioden 2003-07 (seneste tal). Øvrige var USA, Storbritannien, Holland og EU Kommissionen. De vigtigste udviklingspartnere (ovennævnte samt bl.a. Verdensbanken, den Afrikanske Udviklingsbank, Canada, Frankrig, Tyskland, Japan og Schweiz) står bag en fælles landstrategi 2007-2010 om støtte til gennemførelsen af regeringens fattigdomsstrategi og til principperne for øget bistandseffektivitet. Resultatet har været øget fokusering, en reduktion i projektbistanden og en stigning i programbistanden, bedre harmonisering og større forudsigelighed i udbetalingerne. I september 2010 fremlagde regeringen en ny fattigdomsstrategi for 2010-2013 samt en Aid Policy, som omfatter en arbejdsdelingsproces. Ambassaden er aktiv mht. at øge bistandseffektiviteten og indgår i flere lokale arbejdsgrupper om arbejdsdeling.</p>
Særlige politiske hensyn	<p>Ghana fremstår i dag som det største håb for accelereret politisk, økonomisk og social</p>

	<p>udvikling i Afrika. På rettighedsområdet er Ghana i front, og landet har siden uafhængigheden for 53 år siden bidraget aktivt og positivt til FN's fredsbevarende indsatser. Den generelle fattigdom og den åbenbare udviklingsmanko gør imidlertid, at landet på det mellemlange sigt har behov for konsolidering af de opnåede fremskridt. Den danske velfærdsstat har været model for skiftende regeringers udviklingsambitioner. Den tidlige danske tilstedeværelse på kysten binder de to lande sammen i et fællesskab, som forunderligt nok ikke belastes af slavehandlen. Det fælles værdigrundlag i dag danner rammen om et spirende bredere politisk samarbejde mellem Danmark og Ghana, som bl.a. har ført til afholdelse af et fælles initiativ om fremme af R2P dagsordenen under UNGA 65.</p> <p>F.s.v.a. retssikkerheden i landet er domstolenes uafhængighed beskyttet i forfatningen. Ineffektivitet og nogen korrupsion er dog fortsatte udfordringer. For at fremme sagsbehandlingstiden praktiserer domstolene også alternativ konfliktløsning. Den private ejendomsret er i hht. loven ukrænkelig i Ghana. Staten har kun adgang til ekspropriation mod behørigt varsel ved lov og mod kompensation. Tvister om jordrettigheder er dog fortsat udbredt bl.a. grundet sameksistens af moderne og traditionel ret.</p>														
<p>Særlige kommercielle interesser</p>	<p>I et internationalt perspektiv er Ghanas erhvervsliv rudimentært og tilbagestående. Landet er først og fremmest råvareproducent, men har ambitioner om at opbygge en forarbejdningsindustri, i første omgang baseret på landbrugsvarer. Dansk erhvervsliv er repræsenteret i Ghana gennem Mærsk-gruppens aktiviteter, men også indenfor landbrug og dambrug. Emborg-gruppen grundlagde og har gennem et halvt århundrede været hovedaktionær i den beskæftigelsestunge is og yoghurtvirksomhed Fan Milk (med aktiviteter i 6 vestafrikanske lande), der med en enkelt udlænding (direktøren) og i øvrigt flere tusinde beskæftigede, af ghanesere opfattes som "ægte" ghanesisk. Danske interesser er ligeledes at finde i lokal produktion af højteknologiske chip-kort til banker og det offentlige, og lokal fremstilling af bærbare computere og fladskærms tv. Flere andre danske virksomheder har på det seneste vist interesse for erhvervsengagement i Ghana.</p>														
<p>Placering på internationale indeks for god regeringsførelse</p>	<table border="1" data-bbox="411 1406 1420 1556"> <thead> <tr> <th data-bbox="411 1406 555 1489">Doing Business Index: 183 lande</th> <th data-bbox="555 1406 699 1489">Ibrahim Index of African Governance: 53 lande</th> <th data-bbox="699 1406 842 1489">Int. Property Rights Index: 125 lande</th> <th data-bbox="842 1406 986 1489">Global Competitiveness Index: 139 lande</th> <th data-bbox="986 1406 1129 1489">Human Development Index: 169 lande</th> <th data-bbox="1129 1406 1273 1489">Corruption Perception Index: 178 lande</th> <th data-bbox="1273 1406 1420 1489">Freedom in the World Index: Frit, delvist eller ikke frit land</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="411 1489 555 1556">67</td> <td data-bbox="555 1489 699 1556">7</td> <td data-bbox="699 1489 842 1556">59</td> <td data-bbox="842 1489 986 1556">114</td> <td data-bbox="986 1489 1129 1556">130</td> <td data-bbox="1129 1489 1273 1556">62</td> <td data-bbox="1273 1489 1420 1556">Frit land</td> </tr> </tbody> </table>	Doing Business Index: 183 lande	Ibrahim Index of African Governance: 53 lande	Int. Property Rights Index: 125 lande	Global Competitiveness Index: 139 lande	Human Development Index: 169 lande	Corruption Perception Index: 178 lande	Freedom in the World Index: Frit, delvist eller ikke frit land	67	7	59	114	130	62	Frit land
Doing Business Index: 183 lande	Ibrahim Index of African Governance: 53 lande	Int. Property Rights Index: 125 lande	Global Competitiveness Index: 139 lande	Human Development Index: 169 lande	Corruption Perception Index: 178 lande	Freedom in the World Index: Frit, delvist eller ikke frit land									
67	7	59	114	130	62	Frit land									